

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kölcsey-utca 1197 sz.
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Busa Ákos.

Szomoru hirre ébredtünk hétfőn reggel.

Busa Ákos, Jásznagykunszolnok vármegye árvaszékeének elnöke, augusztus hó 6-án éjjel, rövid szenvedés után elhunyt.

Megdöbbenve fogadtuk e szomoru hirt. Megdöbbenve azért, mert egy kiváló hivatalnokot, egy igazi jó embert ragadott el tőlünk a halál férfikora delén, amikor még telve volt munkakedvvel, telve egy szebb jövőbe vetett minden reménnyel.

Szomoru a mi szívünk, szomoru a mi lelkünk, hogy Busa Ákos nincs többé közöttünk. Sirhatunk méltán az ő elvesztésén, mert ő örökké hiányozni fog nekünk.

A tiszai alsó járás mély gyászt ölthet, mert igazi atya, mindenkori pártfogója nincs többé az élők között. Tizenhat évig volt e járásnak főszolgabírája, tizenhat éven keresztül intézte

szerepettel e járás minden ügyes bajos dolgát és ezen idő alatt megismerte annak minden polgárát, ugyszólván névszerint ismert mindenkit. Érdeklődött minden iránt, a mi a járásban történt, nemcsak hivatalában foglalkozott szeretettel polgártársai ügyeivel, de gyakran felkereste községeit is, ahol mindenkinek rendelkezésére állott.

Szerette, bálványozta a nép Busa Ákost. Ha megjelent közöttünk mosolygós, jóságos arcával, a nép mindjárt körülvette és elpanaszolta neki minden baját. És Busa Ákos segített mindenkinek, nem ment el tőle egy ember se, akit meg ne vigasztalt volna, vagy jó tanácsal el nem látott volna. Igazi jó atya volt ő, úgy mentek hozzá az emberek, mint a gyermekek szoktak menni az édes atyjukhoz.

Amikor árvaszéki elnök lett, meg kellett válnia járásától. Magával vitte a járás szeretetét azon igérettel, hogy ő ezután is a mienk marad.

A mienk is maradt a haláláig. Pártfogója, védője lett Busa Ákos a

vármegyén e járásnak és ha egy járásbeli ember felkereste őt hivatalában, ő volt a legboldogabb ember a világon. A nép mindig főszolgabírói urnak hívta és ha valaki találkozott vele Szolnokon, boldogan ujságolta, hogy beszéltem a főszolgabíró urral.

Mint árvaszéki elnök egyike volt a legkiválóbbaknak. A háboru óta nagyon sok doiga volt, mert hiszen a hadiárva napról-napra szaporodnak. Busa Ákos bejárta az egész vármegyét, minden városban és községben megalakította a pártfogói intézményt. Sokok árva arcáról letörölte ő a könnyet gyors és nemes intézkedéseivel.

És most már nincs közöttünk. Meghalt. Itt hagyta szeretett volt járását, itt hagyta a sok-sok árvát, kiknek szerető, gondoskodó atyjuk volt. Elment élete delén egy szebb és jobb hazába, ahol nincs háboru, nincs viszály, csak szeretet, nyugalom és örök béke.

Legyen nyugalma csendes, áldás hamvaira.

Korhadtt keresztek.

Írta: Neuberger Rezső

Évtizedek multán a véletlen oldotta meg e történet szomoru s megható végét. Ez elbeszélés írója, mint ujságíró egy alkalommal U... városkába került.

Szép regényes fekvése van a város temetőjének. Jól ápolt fának árnyékában a parkszerűen gondozott utakon örömet sétálgattam. Sétálás közben egy frissen hantolt kettős fejfájú sír kötötte le figyelmemet. Meglepetéssel olvasom a felirásokat. Az egyik:

«Kürthi Margit, nevelőnő, élt 69 évet.»

A másikon:

«Korhányi Miklós, a nagy világháboruban résztvevő hős honvéd, élt 76 évet.»

Hosszasan eltűnődve álltam meg a sír előtt, gondolatok futnak át elmémen s kérdelem magamban, hogyan kerültek a közös hant alá e sírnak lakói?

Töprengésemben a temetőőr zavart meg, aki célzatosan jött felém s miután tisztességtudóan köszöntött, emigy szólított meg:

— Látom uram, hogy kíváncsi e sír lakóira, szomoru a historiájuk, ha nem untatnám vele, elmondanám, hogyan kerültek ide.

Kértem, hogy beszélje el s önkénytelenül léptem az öreggel e közeli rezgőnyárfa árnyékába, hol is így kezdte elbeszélését:

— Ifjúkorukban itt laktak a felföld valamelyik városában. Együtt nevelődtek, felnövekedtek; a leány a szépség minden varázsával, az ifju a férfiszépség mintaképe. Mire a leány 18 éves s az ifju 24 éves lett, lángolt, égett szívükben a szív legnemesebb érzelmé és semmi akadály nem volt, hogy örökre egymáséi legyenek. De egyszerre csak megmozdult a föld az emberek lába alatt, a levegőben, mint zúgó szélvész süvöltése terjedt szét egy vészkiáltás: fegyverre magyar! Korhányi Miklós is meghallotta s a harci kürt hívására sok ezerrel együtt ő is csatasorba állott. A jegyesek bucsúzója nem is volt bánatos. A vőlegény örömmel ment, menyasszonya örömmel küldötte...

Tomboit a harc viharja. Korhányi Miklós a délceg hadnagy dicsőségről-dicsőségre vezetési csapatát s ez alatt Margit lelke is ott járt a küzdők nyomában, míg ujjai a tépést szaggatta a honvédsebekre. Talán e tépésszálakból a Korhányi Miklós sebére is került, azért nem fájt az, azért gyógyul be olyan hamar: egyik ütközettől a másikig...

Egyszer azonban Miklós is orosz fogságba

esett. A háboru befejeztével, mikor szülőföldjére hazajött, egy pörös atyafit talált ősi birtokán, aki nem mutatott hajlandóságot arra, hogy azt jogos tulajdonosának átengedje.

Miklós kereste Margitot. Másoktól tudta meg, hogy mint nevelőnő tartja fenn magát, tartozkodási helyéről azonban senki sem tudott felvilágosítást adni. Elfásult lélekkel, megtört testtel bolyongott Miklós egy ideig ide-oda, míg végre a lelke rugékonyságát elveszítette; léte fentartásáért a fővárosban vállalt szerény hivatal. Haladó korával lelkén a boru is egyre terjedt, míg végre reszkető kezéből kiesett a másolásban elkopott író toll s a könyörülő hazaszeretet végre a budapesti világháboruban résztvevő magyarok menházában adott neki utolsó otthont.

Margit sorsa sem volt jobb. Honleányi erényeiért szörnyű megszegyenítettés érte, orosz katonák megvesszőzték. Ez és atyjának halála, nemkülönben vőlegényének súlyos megsebesülése és orosz fogságba jutása szinte buskomorrá tették őt. Szive szeretteit mind elvesztette, míg végre, mint ősz felé a tépett virág, ő is egyedül maradt. Egy ideig, mint nevelőnő tartotta fen magát részvétet ismerő úri háznál. A munka és bánat lassankint lehervasztot-

Mióta hívják a jászokat filisteusoknak.

Írta: Kálmán Ödön dr.

3. Találtak azután a mai Dunapentele mellett az akkor Intercica nevű Kr. u. IV. sz.-ban létezett város helyén Nagyvenyim pusztában egy kőtáblát, melyben előfordul „Jasus eques“ jász lovag kitétel — és nem filisteus lovag.

Sehol egyetlen egy szóval sem említik a XIV. század második feléig okleveleink, bel- és külföldi írók, maradványok a jászokat filisteus névvel.

Kérdés már most, hogy mily külső és belső okoknál fogva történt ez a változás.

Ha megfigyeljük okmányainkat, azt találjuk, hogy a XIV-ik század második felében, tehát egyidőben a jász és filisteus nemzetiség azonosításával, történik a jászok, de különösen a jászok keresztény vallásra térítése. Három oklevélről tudunk eddig, melyekből ez olvasható.

A) Az elsőben XXII-ik János pápa inti a főpapokat, hogy a tizedek szigorú követelése miatt a kun és a többi azon vidéki népek nem akarnak a keresztény vallásra térni, ne zsarolják tehát a megtérőket. (. . . decimas integras nimis rigorose exigitis et etiam extorquetis, propter quod neophiti et conversi . . . a conversione huismodi propterea retrahuntur . . . Gyárfás III. 470.)

B) A másodikban IV. Kelemen pápa szerzeteseket küldet a kunsági részen lakó hitetlenek megtérítésére 1348 máj. 31-én . . . Quod in partibus Cumanie et aliarum plurium nationum infidelium . . . destinare curretis, ut ad agnitionem inducantur . . . i. m. 485.

Közben a kunok megtérnek, de a jászok még mindig pogány szokásokat követnek és pogányoknak nevezetnek. És ezen jászok, kik pogányok, hitetlenek és filisteusok, örökös rabszolgául adatnak a kunok bírójának, Kont Miklós nádornak 1365 jun. 30-ikán.

(. . . universos Philisteos seu Jasones veluti servos . . . Paganorum et infidelium nostrorum partibus deductos condicionarios . . .)

C) A harmadikban IX. Bonifác pápa határt von a kunokat és filisteusokat a keresztény vallásban megszilárdító minoritarend és a rendes lelkészek jogai között 1399 apr. 18. . . magna multitudo Cumanorum, Philisteorum, Tartarorum, Tatarenorum et aliorum infidelorum et schismaticarum nationum de diversis regionibus paganorum . . . intra limites regni Hungariae . . .

Mindezekben a jászok, kik még ekkor megtérő pogányok (pagáni) voltak, a térítő szerzetes beszédének hatása alatt közelednek a kereszténységhez. Ezen szerzetesek bizonytalansággal erősen ostromozták a nyakasokat, őket mindenféle pogány nemzetségekhez hasonlítva korhólták, kik a hívó bibliai népek mindenkor ellenségei voltak.

De miért éppen a filisteus pogány nevezetet használták a jászok ellenében, azt meghagyva állandó megszólításnak?

A kérdés már félig-meddig tisztázva is van.

Az akadémia szótárában (III. kötet. L. Gyárfás I. 284) a jász szót úgy magyarázzák, hogy az iász, i-ász, ijás: jelentésből származik, jelenti a magyar nemzetnek egy különös ágát, mely régi időben mint ügyes nyilazó tűntette ki magát. A szerzetes térítők, kik igyekeztek a jász szó értelmének is legjobban megfelelő bibliai — esetleg — korhólo célzattal, pogány nemzet nevet találni, könnyen reá akadhattak a filisteus szóra, mely görög szórészekre bontva phil-oistos = ij-kedvelő, ijász jelentéssel bír! (L. Szabó K. Uj m. muz. 1851—2, 837. 1)

Nálunk ez az idő az, melyben a bibliát a magyar nyelvre fordítani kezdik a latin Vulgata-ból csakugy, mint a görög Septuagintából. Föllehető tehát, hogy a XIV-ik században kezdik a jászokat filisteusoknak hívni annál inkább, miután a jászokat másutt:

toxophoroi: nyilhordó stb. mindennütt mint ijjal, nyillal ügyesen bánó népet ismerjük.

Ez az öt tény tehát leszögezhető:

1. A XIV-ik század első feléig való okleveleinkben tizenkétszer van említve a jász nép és egyszer sem filisteusoknak. 2. A filisteus szóban fellelhető az ijász jelentés csakugy, mint a jászoknak abban a században való pogányságuk. 3. Röviddel ezek után egyházi irodalmi emléktünk maradt, hol a bibliai filisteusok nevezetnek jászoknak. 4. A XIV-ik sz. második felében szükségének tartják okleveleink magyarázni a philistei szót: seu Jasones . . . tehát nem régi keleti elnevezés. 5. Végre: történelmi alapon nem magyarázhatjuk a jászokat filisteusok származékának, erre néhány büszke szittya tudóson kívül más nem vállalkoznék.

— Vége. —

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1916 augusztus hó 9. napján, szerdén délelőtti 10 órakor rendes közgyűlést tartott.

A közgyűlésen szokatlan nagy számban jelentek meg a képviselők, ami annak tudható be, hogy a sok fontos tárgy volt napirendben.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Fazekas András főjegyző bejelenti, hogy Busa Ákos, a vármegye árvaszékének elnöke, életének 54-ik, vármegyei szolgálatának 26-ik évében folyó hó 6-án éjjel, rövid szenvedés után elhunyt.

Busa Ákos n.ásfél évtizedig volt a tiszai alsó járásnak főszolgabírája és ezen minőségben Kunszentmártonnak mindig lelkes pártfogója volt, a község ügyeivel mindig szeretettel foglalkozott és amikor árvaszéki elnök lett, akkor sem szűnt polgártársaink igazi barátja lenni. Ravatalát hű hitvés, szerető gyermekek nem állják körül, de egy

ták orcája rózsáit s elgyötört teste, lelke felmondották a szolgálatot, abban kellett hagyni foglalkozását s itt ebben a városkába egy hónaposszobában vonta meg magát, egykori tanítványai támogatásából s csekély állami segélyből tengette bús életének alkonyra hajló napjait. Utolsó idejét egy halvány örümsugár derítette fel. Midőn ugyanis a nemzet a nagy világháború kitörésének harminc éves évfordulóját ünnepelte, a képes újságok többek között egy képet közöltek, melyben a honvédmeház lakóinak csoportja volt ábrázolva, egyben a hírlap az ott lakók névsorát is közölte. Egy példány Margit kezébe is eljutott; ebből tudta meg, hogy Korhányi Miklós él és hogy élet-alkonya éppen olyan szomorú, mint az övé. E kép lett ezután mindennapi társasága; órahosszát elnézegette, kereste rajta Miklós arcát, alakját; vajjon melyik lehetne a sok közül, ez-e, amaz-e?, de csak nem ismerte fel egyikben sem. Kiket a kép mutat, azok mind összetört, görnyedt alakok, bozontos hosszú szakállú öregek; az ő Miklósa pedig daliás, dőlceg alak volt, nyílt homlokán az erély és értelem kifejezésével, fürtői hollófejeketék, szemében a bátorság tüze és a jószág sugára ragyogott, ajkain a férfias dac és a széldség mosolya játszott. De ilyen alak nincsen a képen egyetlen egy sem. Nem lehet ő azok között; de neve mégis ott van a névsorban s ez meggyőzte őt végre

is arról, hogy e fáradttestű öregek közül valamelyik bizony az ő egykori vőlegénye . . .

Idők múltán a kép is megfakult a nedves falon, alakjait sárga penészfoltok rajzolták körül, de azért Margit kincse, ereklyéje minden e kép volt: álmainak tárgya, ébrenlétének egyetlen öröme. Halála előtt meghagyta ápolóinak, hogy a képet vele együtt tegyék a koporsóba, a fiókjában elzárta s a budapesti honvédmeházba címzett levelet pedig halála után rögtön tegyék postára. Ez volt végső akarata, nem is volt egyebe, amiről rendelkezhetett volna. Egy nap azután szép csendesen kimúlt, a pap és néhány vén asszony ki kísérték koporsóját s ime itt temették el. Temetése után harmadnapra egyenesen a vasuti állomásról egy a honvédmeház egyenruháját viselő típegő alak botorkált a temető felé, ott felkereste a legújabb sirt s midőn naplementekor még egyszer körüljártam a temető utjait, ott találtam az öreg honvédet élettelenül a Kürthi Margit sírjára borulva, jobb kezében göresösen szorongatta a fakult szalaggal átkötött fonnyadt virágu bokorét, mit Margit fejfája mellé akart tűzni. Zsebében megtaláltuk Margit eme levelét:

«Tisztelt Uram! Nem tudom van-e még jogom bizalmasabb megszólításra, vagy egyáltalán e sorok írására; de a haldoklók végakarata szent mindenki előtt, talán ennek fogja ismerni

ön is. Egykori Margitja írja e sorokat, mire ezeket kézhez veszi, az már nem lesz az élők sorában. A halál megváltása közeleg felém. Mit az élet megvont tőlem: pihenést, nyugalmat ad a sir. Oda leviszem magammal az ön nevét és emlékezetét s ha ön is ejt egy utolsó könnyet sírom hideg hantjaira, úgy boldogságot, üdvöt talál a föld lágy ölében hű Margitja»

Uj sirt ástunk tehát a másik mellé s beletemettük az öreg honvéd földmaradványát. Így egyesültek a halálban azok, kik az életben nem lehettek egymáséi. Sírjuk fölé én tűztem e cipruságot, mert én ismertem gyermekségüktől fogva mind a ketőt, földiek, egy falubeliek voltunk; engem a sors idevetett, talán azért, hogy még egy ideig gondozója legyek e gazdátlan sírnak.»

A vén temetőőr elvégezte elbeszélését, némán szorítottam meg remegő csontos kezét s továbbmentem, szememből fájó könnyet törölve le.

A kettős sír fejfája azóta **korhadttal kereszt-té** vált; a múlt évek zöld mohával takarták be, csak a ciprusbokrótól rajta, azóta magasabbra s széles ágával betakarja a sírhalmot, mintegy védőangyalaként őrködve a lentlevők álmain.

— Vége. —

egész nagy vármegye árváinak ezrei siratják, kiknek sze etettel teljes gondolkodó atyjuk volt. Indítványozza, hogy a képviselőtestület Busa Ákos iránt érzett részvétét iktassa jegyzőkönyvbe.

A képviselőtestület az indítvány elfogadta.

A képviselőtestület az 1916. évi június július és augusztus hónapban felvett pénztárvizsgálati jegyzőkönyveket tudomásul vette.

A polgári iskolai bizottság régebben azon kérelemmel fordult a képviselőtestület-hez, hogy a polgári iskolát vegye községi kezelésbe. A képviselőtestület akkor a kérelmet elutasította, mert a községi pótdó száz százalék, így nem áll módjában, hogy az iskola átvételével újabb terheket tegyen a polgárok vállaira. Az iskolai bizottság nem nyugodott bele a képviselőtestület határozatába, hanem azt megfelelőbbre a törvényhatóságához. A törvényhatóság azonban, legutóbbi közgyűlésében, a felebezést elutasította.

A képviselőtestület a törvényhatóság határozatát tudomásul vette.

Az előljárást bejelenti, hogy a törvényhatóság az 1916. évi háztartási, mezőri és közmunkaköltségvetést jóváhagyta.

Az előljárást bejelenti, hogy a törvényhatóság a községi alkalmazottak drágasági pótlékát jóváhagyta. Ennélfogva az előljárást pótköltségvetést csinált, mely szerint 78 százalék adókievetése válik szükségessé a drágasági pótlékok fedezésére. Ezzel a községi pótdó az 1916. évben 107,8 százalék lett.

A képviselőtestület a pótköltségvetést elfogadta.

Az előljárást előterjesztést tett az iránt, hogy engedje meg az előljárásnak a képviselőtestület, hogy a rendelkezésére álló pénzalapokból a lakosság ellátására 2000 métermázsú búzát vásárolhasson és azt azok között osztthassa szét, akik egyszerre nem tudják buzaszükségletüket beszerezni.

A képviselőtestület az indítványt elfogadta.

A polgári iskolai bizottság azon kérelemmel fordult a képviselőtestülethez, hogy az 1916. évre háborússegélyt szavazzon meg neki, mert kiadásait nem tudja miből fedezni.

A képviselőtestület az 1916. évre a polgári iskolának 1500 korona újabb segélyt szavazott meg.

A előljárást indítványozza, hogy a néhai Dósa József volt plebános hagyatékának kamatait, mely 233 korona 64 fillért tesz ki, 10 hadiözeveg között ossza szét a képviselőtestület.

A képviselőtestület az indítványt elfogadta.

Abonyi János járási állatorvos a háboru kezdete óta minden heti piacra eljár Kunszentmártonba, ellátja a községi állatorvosi teendőket és ezért eddig semmi díjazást nem kapott. Indítványozza tehát az előljárást, hogy a képviselőtestület szavazzon meg egy bizonyos összeget Abonyi Jánosnak.

A képviselőtestület 500 koronát megszavazott Abonyi János állatorvosnak.

Országgh Pálné Szabó Róza óvónő már egy ízben drágasági pótlékot kért a képviselőtestülettől, azonban a képviselőtestület akkor nem adott neki. Szabó Róza a képviselőtestület határozatát megfelelőbbre és a törvényhatóság legutóbbi közgyűlésében úgy határozott, hogy méltányos, hogy Szabó Róza óvónő is kapjon drágasági pótlékot,

mikor minden községi alkalmazott kapott azt,

A képviselőtestület 200 korona drágasági pótlékot szavazott meg Szabó Róza óvónőnek.

Az előljárást bejelenti, hogy Ferenczy János, a községi téglagyár bérlelője, elhalálozott és felesége felmondta a községgel kötött szerződést.

A képviselőtestület a felmondást 1916. október 1-vel tudomásul vette.

Több kisebb ügyet tárgyalta még a képviselőtestület.

HIREK

Kunszentmárton, 1916. augusztus 13.

— **Busa Ákos halála.** Busa Ákos vármegyei árvaszéki elnök 1916. augusztus hó 6-án éjjel, rövid szenvedés után életének 54-ik évében elhunyt.

Busa Ákos halála mély és igaz részvétet keltett Kunszentmártonban. Halála hírére a középületekre kifizették a gyászlobogót és könnyes szemmel beszélt mindenki a kiváló ember oly hirtelen történt elhunytáról.

Augusztus 8-án, délután temették el a vármegye székházából, Kunszentmárton község koszorút helyezett a ravatalára és a temetésen Gergulics Pál főbíró vezetésével egy küldöttség képviselte a községet.

Busa Ákos ravatalánál dr. Küry Albert alispán mondott megható bucsuztatót.

A vármegye Busa Ákos haláláról a közetkező gyászjelentést adta ki;

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönsége és tisztikara mély fájdalommal tudatja, hogy

BUSA ÁKOS ur

a vármegyei árvaszék elnöke

megelőzőleg a tiszai alsó járásnak másfél évtizeden át volt főszolgabírája életének 54-ik vármegyei szolgálatának 26-ik évében folyó hó 6-án éjjel, rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint a vármegye székházából folyó hó 8-án d. u. 4 órakor fog megtörténni.

Ravatalát hű hitves, szerető gyermekek nem állják körül, de egy egész nagy vármegye árváinak ezrei siratják, kiknek szeretettel teljes, gondoskodó atyjuk volt.

Érdemekben gazdag szolgálatának áldásos és maradandó emléke tul éli őt, barátai, tisztársai, tisztelői kegyelettel őrzik meg emlékezetét.

Legyen nyugalma csendes, áldás hamvain.

— **Istentisztelet.** Tóth János nagyszerű ref. lelkes, — aki mint vendég időzik községünkben, — f. hó 13-án, vasárnap délelőtt a polgári iskolában istentiszteletet tart.

— **Uj főjegyző Jászladyon.** Jászladyon község képviselőtestülete az augusztus hó 9. napján tartott közgyűlésében, Kiss Dénes földinket, egyhangulag főjegyzővé választotta meg. Gratulálunk a fiatal főjegyzőnek és kívánunk neki sok szerencsét új hazájában.

— **Adótárgyalás.** A borítal és hufogyasztási adó tárgyalása e hó 19-én lesz a község házában. Kunszentmárton községet az adótárgyaláson Fazekas András főjegyző, Gergulics Pál főbíró, Mátray Lajos és Bozóky Álmos képviselők képviselik.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király *Fijala* Géza őrmestert, az ellenséggel tanusított vitéz magatartásáért, a másodosztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Adomány a katonáknak.** Ezuttal már harmadizben töltik vitéz csapataink Ő Felsége a király születésnapját, augusztus 18-át a harctéren.

Ezen a nagy ünnepen minden jó hazafi szent áhitattal fordul a fölkezt aggastyán felé, akinek a Gondviselés megadta, hogy kivételes testi és szellemi erőben lássa a magyar nemzetet ismét vitégtörténelmi jelentőségre emelkedni.

Az itthonmaradottak szerető gondoskodása ezen nevezetes napot a legméltóbban úgy ünnepelheti meg, ha pénzádományaival hozzájárul ahhoz, hogy hős fiaink odakint a harctéren a hadvezetőség intenciói szerint bevált, hasznos szeretetadományokkal ellátassanak.

A magyar Vörös-Kereszt vállalkozott arra, hogy a hadvezetőséggel egyetértőleg ezen a napon a magyar csapatokat szeretetadományokkal ellássa.

Lássuk el őket olyan bőségben, mint ahogyan azt megérdemlik, akkor, amidőn páratlan hősiességgel tartoztatják fel a reánk zuduló ellenséges tulerőt, akkor, amidőn a szó szoros értelmében hazánk földjét, hazánk határait védik.

Az áldott magyar föld termése be van takarítva és minden nappal közeledünk a győzelem és az áldásos béke felé.

Adományok Budapest, V., Lipót-körut 1. szám alá küldendők.

— **Tűz.** Pénteken, augusztus hó 11-én délután fél 3 órakor tűz ütött ki a felső rakodó kertben. Tűzoltóink a legnagyobb gyorsasággal a helyszínen termettek, azonban hiába volt minden fáradozásuk, mert a tűz 60—70 széna és szalma boglyát elpusztított. A tüzet valószínűleg gyermekek okozták, kik cigarettázva legeltetik birkáikat a rakodó kertben. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség a tüzvész okozásában.

— **Két hajó csodálatos kalandja.** Már a háboru elején is óriási feltűnést keltettek az Emden-nek hőstettei a keletázsiai és indiai vizeken. Minden üldöztetés ellenére is, hónapokon át réme volt ellenségeinknek és merészségével, ügyességével mérhetetlen kárt okozott nekik, míg végül egy nagy angol páncélossal folytatott aránytalan küzdelemben a Szumatrától délre fekvő Keelling szigetek táján elsüllyedt. Közben azonban egy 40—50 emberből álló különítmény szétrombolta itt Angliának utolsó táviró összeköttetését Ausztráliával. Ez a partaszálló szakasz Mücke sorhajóhadnagy vezetése mellett egy alig tengerképes, kizsákmányolt vitorláhajón, az Ayesha-n, majd egy kis Lloydgőzösn az angol blokádvádvonalat áttörve, ezer veszély között eljutott az Indiai Óceánon át a Vörös-tengerbe. Innen részben vitorlás csónakokon a tengeren folytatták kalandos utjukat, részben hasonlóan vészterhes arabiai sivatagon át sikerült Törökországba jutniok, miközben az angoloktól felbérelt vad beduinhordákkal több napot át tartó heves ütközetbe is kellett bocsátkozniok. Hőstettekben és a legváltozatosabb kalandokban ebben a háboruban is páratlanul gazdag az Emden-Ayesha útja. Szerencse, hogy ezeket a történelem számára olyan író jegyezte fel, mint Müche, az Ayesha parancsnoka, aki élményeit és tetteit egy nagy íróhoz méltó művészettel tudja előadni. Nem száraz, többé-kevésbé muló értékű riport ez a két könyv, hanem minden időre szóló gyönyörű regény, teli finom humorral, költői leírásokkal, meglepő fordulatokkal. Nincs az a Verne-regény, mely vele versenyre kelhetne, mert ezekben is sok az ismeretterjesztő részlet, a lélekemelő lendület s mindez nem mese, hanem élő valóság, sőt történet. A haditengerészeti életnek, a sivatag viszontagságainak élvezetes leírása Gáspár Ferenc tollára emlékeztet. Ez a regényszerűség és a művészi köntös az, ami ezt a két könyvet eddig is oly keresetté

tette, hogy (5 millió példány fogyott el néhány hét alatt) s ami kiemeli a közönséges hadi irodalomból és hisszük, hogy klazikussá fogja tenni. Mások is ír ak az Emden-A esha hőstetteiről. Hasonló kalandokon átesett tengerészek újabbán Mücke módsze e szerint írták meg riportjaikat, de a mester stílusának eleven éjét egyik sem tudja megközelíteni. Mückének végig érdekfeszítő előadása utolérhetetlen. S a milyen mohón ma, a világháboru izgalmi közepette, elkapkodták fiatalok és felnőtek, hölgyek és férfiak egyaránt, olyan érdeklődéssel és élvezettel fogják olvasni ezután is nemzedékről-nemzedékre. Az »Emden»-nek, valamint az »Ayeshá»-nak ára 2 korona 40 fillér. Kapható és megrendelhető a kiadódnál Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű és könyvkereskedőnél Budapest, Szervita-tér 5.

Eladó földbirtok.

Nagy Géza ur kunszentmártoni határában fekvő 293 katasztrális hold kitűnő tanyaföldje egészben vagy 30-40 holdas részletekben eladó és október hó 1-én átvehető. A vételár egy 3-ad része készpénzben vagy hadikölcsön kötvényben fizetendő, míg a két 3-ad része előnyös kölcsönkép a birtokon maradhat. Bővebb felvilágosítást nyújt Borbás Sándor, a hódmezővásárhelyi Népbank vezérigazgatója Hmvásárhely.

ORVOSOK
ajánlják, mint legelismertebb köhő s ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat
a Három fenyő védjeggyel.
Milliók használják

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.
Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárában és minden hazai gyógytárban.

Kelme festő üzlet megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a jövő hó elején **selyem, szövet és karton festő** üzletem megnyitom. Kérem a n. é. közönséget a festetni szánt kelméket **Páci Mariska** főtéri virág üzletébe átadni szíveskedjen. Jó és szép munkáról biztosítva, a n. é. közönség b. párt fogását kérve, vagyok

tisztelettel
Bokody István
selyem, szövet és karton festő.

Vágó István

tiszakürti lakosnak a Jurinák Béla gazdasága mellett a nagyrévi tanyán 400 esomó **buza-szalma**, mivel a föld el lett adva, jutányos árban **eladó**.

Wolf Dezső könyvnyomdájában egy ügyes fiu fizetés mellett

tanoncnak

felvétetik. — Értekezni lehet e lap nyomdájában.

A hölgyközönségnek

van szerencsém tudomására hozni, hogy egy

bécsi kozmetikai szépségápolási szalonból

mindenféle **arcszépítő- és arcápolási szereket** árusítok.

Elvállalok **hajfestést, hajmosást, arcmaszirozást, arc-vibrációt, fésülést**, a délelőtti órákban házhoz is elmegyek.

Lakásom **Homola Rezső** pékmester ur házában, külön bejáratral, hol szerdán és vasárnap egész nap, a többi napokon pedig délután 2-től este 8 óráig tartózkodom.

Tisztelettel

özvegy Farkas Máténé
Pájer Etolka.

Hadi fogoly-pénz átutalások.

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy üzletkörünkbe felvettük a hadifoglyok részére való **pénz átutalásokat**, melyeket a semleges államokban lévő bankok útján a legrövidebb idő alatt eszközölünk. Ugy Orosz, mint Olaszországba 50 koronát, 6 koronáért, 100 koronát, 11 koronáért juttatunk el. Beküldendő a pénzzel a legutóbbi harc-téri cím és a fogoly pontos címe.

A Hódmezővásárhelyi Népbank igazgatósága.

Keresek

a piac vagy a köröspart közelében megfelelő **házat** vagy **lakást** külön udvarral bérbé, mely állana **kettőszoba, kamra** vagy **speiz**, az udvarban **ól** és műhely helyiségnek való **szoba** bővizű **kut**, lehetőleg ártézi kut az udvarban, bérleti árajánlatot kérek **Habranyi Béla** ipartestületi jegyző urnak helyben, vagy **Bokody István** kelme festőnek Hódmezővásárhely

Eladó föld.

Sarkadi Molnár Sándornak a kis tőkén levő **130 hold** földje örök áron **eladó**. Értekezni lehet a fent nevezett tulajdonossal **Szentesen** (Vásárhelyi-utca 15 sz.)

Hirdetmény.

Gyár és malomtulajdonosok, továbbá kereskedők és vasuti szállítók szives figyelmébe!

Az **Ellenőrző és Felülvizsgáló r. t.** országos vasuti fuvarlevél felülvizsgáló vállalat tisztelettel kéri mindazokat, kik egy éven belül kiváltott fuvarlevelek birtokában vannak, hogy ezeket mielőbb juttassák **Kiss János** Kunszentmártoni lakos nyugalmazott máv. raktárnokhoz, ki a fuvarlevelek gyűjtésével általunk lett megbízva.

A háborus viszonyok folytán igen sok tévedés van a fuvardíj kiszámítás körül. A felülvizsgálás díjtalanul eszközöltetik. A felmerült díjtöbblet 75 százalékát 8 napon belül a fuvarlevelekkel együtt megkapja a fél. A szállító közönségteljes és szives bizalmát kéri.

Kunszentmárton, 1916, aug. 13.

Kiváló tisztelettel:

Kiss János nyug. máv. raktárnok
Alkotmány-utca 118. szám.

T á b o r i

fehér levelező-lap

kapható **Wolf Dezső** könyv- és papirkereskedésében.

Dr. Oláh Antal

ügyvéd, **Rákóczi-ut 289** számú **háza** **eladó**.